

OSNOVA PREDMETU

Názov predmetu:	Biomedicínsky výskum a etika		
Smer štúdia:	Certifikovaný interdisciplinárny kurz IB1	Závaznosť predmetu:	výberový
		Rozsah výučby:	1/1

CIEĽ VÝUČBY

Predmet je zameraný na osvojenie si poznatkov o etickej dimenzii biomedicínskeho výskumu a jeho histórie v úzkej spätosti s príslušnými právnymi normami EÚ a ich implementácie do národných legislatívnych noriem, s osobitným zreteľom na animálne pokusy, vrátane primátov a človeka a ich náhrady alternatívnymi metódami. Ponúka interdisciplinárny pohľad na nové trendy medicínskeho výskumu v oblasti genomiky a epigenomiky a nové etické problémy súvisiace s ich implementáciou do humánnej medicíny.

Výučba: prednášky, cvičenia

Spôsob hodnotenia: získanie kreditov

SYLABY

Biomedicínsky výskum a jeho charakteristika. História biomedicínskeho výskumu. Korene experimentálnej medicíny. Ciele a typy biomedicínskeho výskumu. Definícia zdravia a choroby podľa WHO a jej správna interpretácia. Pozitívny a negatívny pohľad spoločnosti na lekárov a iných pracovníkov v zdravotníctve a na systém zdravotnej starostlivosti. Medzinárodné deklarácie a právne normy upravujúce biomedicínsky výskum v SR a EÚ. Súčasný stav biomedicínskeho výskumu a každodennej praxe. Etické dilemy biomedicínskeho výskumu – všeobecný prehľad, definície, analýza. Etické aspekty biomedicínskeho výskumu so zameraním na zvieratá – výber zvierat, počet, chov, systém kontrolných skupín, manipulácia, experimentálne intervencie (neinvasívne a invazívne), podmienky dodržania 4R (reduction, refinement, replacement, responsibility) a welfare zvierat v kontexte bioetiky. Etické dilemy a modelové situácie biomedicínskeho výskumu so zameraním na zvieratá. Zostavenie experimentu s použitím laboratórnych zvierat. Etické aspekty experimentálneho modelu. Vedenie experimentálnych protokolov. Zdravie a choroba z hľadiska genetiky a genomiky. Etické aspekty génovej manipulácie, génovej terapie, klonovania. Implementácia genomiky a epigenetiky do humánnej medicíny. Etické dilemy génovej terapie vybraných druhov ochorení v ľudskej populácii. Etické aspekty využitia alternatívnych metód, ich verifikácia a validita. Nové trendy v biomedicínskom výskume, ich všeobecný prehľad, perspektívy, etické aspekty a problémy. Etické komisie, ich úloha a právo kontroly praktického výkonu experimentov (spôsob predkladania, schválenia, výkonu a kontroly pokusu). Etická komisia UPJŠ. Etická komisia UPJŠ LF – zriadenie, zodpovednosť,

rozbor činnosti, rozhodnutia. Etický kódex študenta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Hodnotenie výsledkov pokusu (štatistika, extrapolácia a validita výsledkov). Etické dilemy a modelové situácie v hodnotení výsledkov pokusu. Zber empirických údajov a ich využitie v medicínskej praxi. Výber správnych metód pri spracovaní údajov. Základné pravidlá štatistických metód. Etické aspekty využitia získaných údajov vo výskume a v praxi. Etické dilemy a modelové situácie v medicínskej štatistike. Etické aspekty súvisiace s publikovaním a prezentáciou výsledkov. Extrapolácia a význam pre cieľové objekty. Plagiátorstvo. Etické aspekty vzťahov s médiami. Jednotlivé formy prezentácie výsledkov a praktické rady pri písomnom a ústnom prejave. Indexové časopisy, citačný index, impact factor. Simulácia písania vedeckej práce a súhrnného článku. Porušenie etických noriem a zásad. Konflikt záujmov. Opatrenia a sankcie pri porušení etických noriem a zásad.